

บทที่ ๓

สภาพปัญหาการดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตพื้นที่ตำบลหนองหลัก อำเภอยะโยน จังหวัดอุดรธานี

พระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ได้แก่ หลักไตรลักษณ์ ที่ทำให้ยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบ สุขและทุกข์เกิดจากการปรุงแต่งของจิต ทำให้คนเรากลุ่มหลงยึดถือ หลักความไม่ประมาท ทำให้คนไม่ประมาทไม่มัวเมา ในวัยว้าวัยหนุ่มยังสาว ในความไม่มีโรค เพราะความตายอาจจะมาถึงเมื่อไรก็ได้ไม่แน่นอน และหลักบุญกิริยาวัตถุ เป็นหลักธรรมคำสอนที่พุทธองค์ทรงจัดวางหรือประยุกต์ให้เหมาะสม กับสมัย โดยหลักใหญ่ก็ถูกแยกออกจาก ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งเป็นวิธีของมรรคแต่ถูกจัดรูปขั้นตอนใหม่ เป็นหลักทั่วไปเรียกว่า บุญกิริยาวัตถุ ในบทนี้ จึงเป็นการศึกษาปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในตำบลหนองหลัก อำเภอยะโยน จังหวัดอุดรธานี ในด้าน ปัญหาทางกาย ปัญหาทางครอบครัว ปัญหาทางสังคม ปัญหาทางเศรษฐกิจ มีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ บริบทของตำบลหนองหลัก อำเภอยะโยน จังหวัดอุดรธานี

๑. ความเป็นมาตำบลหนองหลัก อำเภอยะโยน จังหวัดอุดรธานี

ตำบลหนองหลัก เดิมขึ้นอยู่กับตำบลไชยวาน จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๑๐ จึงได้แยกออกเป็นตำบลหนองหลัก เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอยะโยน มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น ๑๐ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑ บ้านหนองหลัก หมู่ ๒ บ้านหนองแคน หมู่ ๓ บ้านสะวาย หมู่ ๔ บ้านนาปู หมู่ ๕ บ้านหัวหนองยาง หมู่ ๖ บ้านหนองอิฐ หมู่ ๗ บ้านสะวาย หมู่ ๘ บ้านโนนสว่าง หมู่ ๙ บ้านนากลาง หมู่ ๑๐ บ้านหนองแดงชัยมงคล

๒. สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีหนองน้ำขนาดใหญ่ ๒ แห่ง คือ หนองหลัก หนองยาง มีลำห้วยผ่านเชื่อมโยงไปตามพื้นที่ตำบล จำนวน ๓ สาย

๓. เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.ไชยวาน อ.ไชยวาน จ.อุดรธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.โพนสูง อ.ไชยวาน จ.อุดรธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.โพนสูง, ไชยวาน อ.ไชยวาน จ.อุดรธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.หนองเม็ก, พังงู อ.หนองหาน และ ต.โนนทองอินทร์, ค้อใหญ่ กิ่ง

อ.กุँแก้ว จ.อุดรธานี

๔. อาชีพ

อาชีพหลัก ทำนา

อาชีพเสริม ทำไร่อ้อย

๓.๒ ปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี

บุคคลที่เกิดมามีชีวิตจะต้องประสบกับปัญหาด้านต่าง ๆ จะมากหรือน้อยไม่มีใครที่จะหลีกเลี่ยงปัญหาได้ ปัญหาบางอย่างบุคคลทั่วไปสามารถแก้ไขได้ด้วยตัวเองได้ แต่บางอย่างต้องอาศัยผู้อื่นช่วยแก้ร่วมกัน ในชุมชนแต่ละชุมชนก็เหมือนกัน มีบุคคลภายในชุมชนอาศัยอยู่ทุกเพศทุกวัย ปัญหาที่เกิดขึ้นมีนานาชนิดที่เกิดภายในชุมชนนั้น ๆ ในเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัญหาของผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี โดยผู้วิจัยพบว่าปัญหาของผู้สูงอายุมีดังนี้

๓.๒.๑ ปัญหาด้านร่างกาย

จากการสัมภาษณ์และได้สังเกตพฤติกรรมผู้สูงอายุในตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี พบว่าปัญหาสุขภาพจิต ที่เกิดจากด้านร่างกายโดยทั่วไปเป็นไปตามสภาพเสื่อมโทรมของร่างกายที่เข้าสู่วัยสูงอายุหรือวัยสูงอายุและวัยชราส่วนใหญ่เป็นโรคกระดูกเสื่อม การเสื่อมของเข้าปวดหลังปวดเอวและปวดเส้นเอ็นปวดกล้ามเนื้อ^๑

ผู้สูงอายุหลายท่านในตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี เป็นโรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน^๒ เนื่องจากการรับประทานอาหารไม่ถูกสุขลักษณะอนามัยตั้งแต่เริ่มแรก จนกระทั่งปัจจุบันมักตามใจตนเองไม่ดูแลสุขภาพอยากรับประทานอะไรก็รับประทานทั้งที่รู้ว่าเกิดโทษแก่ร่างกายของผู้สูงอายุ ไม่ดูแลสุขภาพตอนยังไม่สู่วัยสูงอายุบางโรคก็เกิดจากพันธุกรรม ผู้ป่วยบางคนเกิดภาวะแทรกซ้อนเรื้อรัง มักทำให้ผู้ป่วยพิการหรือคุณภาพชีวิตด้อยลง อาการแทรกซ้อนที่พบได้แก่โรคไตและระบบทางเดินปัสสาวะ การอักเสบของระบบขับถ่ายปัสสาวะในผู้ป่วยเบาหวานพบบ่อย ๒ – ๓ เท่าของคนปกติ^๓ ทั้งนี้เพราะปัสสาวะของผู้ป่วยที่เป็นเบาหวานมีน้ำตาลทำให้เชื้อโรคเจริญได้ดี การอักเสบเกิดขึ้นตั้งแต่กระเพาะปัสสาวะ ท่อปัสสาวะ เข้าไปถึงเนื้อไต ทำให้เกิดการอักเสบของไตและกรวยไต หากเบาหวานลงไตมีอาการมากขึ้น เกิดอาการบวมโดยเฉพาะบริเวณเท้า ในระยะต้นอาจบวมๆ ยุบๆ และต่อมาก็จะบวม^๔ นอกจากนั้น ยังพบว่าและผู้สูงอายุในชุมชนบางท่านเป็นโรคมะเร็ง มะเร็งเต้านมบางชนิด มะเร็งปากมดลูก มะเร็งต่อม คือมักมีประวัติว่ามีพ่อแม่พี่น้องเป็น

^๑ สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ บุญอภัย, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^๒ สัมภาษณ์ นายจำกัต์ บุขราคม, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^๓ สัมภาษณ์ นายสุตสาคร ทองใบ, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^๔ สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ ศรีภิรมย์, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙.

มะเร็งชนิดเดียวกันด้วยแต่ปัญหาด้านร่างกายนี้มีไม่มากเพราะผู้สูงอายุในชุมชนนี้จะเข้ารับการตรวจโรคประจำปีดูแลสุขภาพของตนเองอยู่เสมอ^๕เมื่อมีอะไรผิดปกติภายในร่างกายก็รับปรึกษาแพทย์ทันที^๖

ผู้สูงอายุในตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพทั้งชายและหญิงทุกวันดูแลสุขภาพของตนเองอยู่เสมอบางคนเดินบางคนวิ่งเหยาะๆ บางคนเต้นลีลาศหรือใช้เครื่องออกกำลังกายที่ทางเทศบาลหนองหลัก จัดไว้บริการหรือที่ลูกหลานจัดหาไว้อำนวยความสะดวกที่บ้าน วันไหนอยากออกไปใช้เครื่องเล่นนอกบ้านก็ไปเพื่อจะได้เห็นสภาพรอบๆ ตัวทำให้เจริญหูเจริญตา มีความกระฉับกระเฉงมากขึ้น แต่มีบางคนที่ไม่สามารถออกมาออกกำลังกายได้เนื่องจากเจ็บป่วยเดินด้วยตนเองไม่ได้ต้องให้คนคอยช่วยเหลือเพราะก่อนที่จะเข้าสู่วัยผู้สูงอายุใช้ร่างกายตรากตรำต่อการทำงานและการรับประทานอาหารโดยไม่เลือกชนิด ไม่ระมัดระวังการบริโภคอาหารทำไปตามความต้องการของตนเอง^๗ จึงเกิดล้มป่วยแต่ก็ออกกำลังกายอยู่ภายในบริเวณบ้านเดินรอบบ้านอย่างช้า ๆ ทุกวันหรือเว้นวันเดินครั้งหนึ่งใช้เวลาไม่มากทำเท่าที่ จะทำได้เพื่อให้อาการเจ็บป่วยทุเลาลง มีร่างกายที่แข็งแรงขึ้นเป็นการยืดอายุของตนเองออกไป ทำแต่งงานจึงล้มออกกำลังกาย ไม่ได้คิดไตร่ตรองในเรื่องเช่นนี้พอเกิดปัญหาด้านร่างกายตามมาจึงต้องแบ่งเวลาออกกำลังกายไว้ อาการเจ็บป่วยก็ทุเลาขึ้น และมีความรู้สึกที่วันไหนถ้าไม่ได้ออกกำลังกายเหมือนว่าขาดอะไรในชีวิตลงไป^๘

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัญหาด้านร่างกายที่มีผลต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี ที่พบมากที่สุด คือ ที่เป็นไปตามความเสื่อมของร่างกาย ปัญหาบางอย่างของร่างกายเกิดจากกรรมพันธุ์ทำให้เจ็บป่วย และการใช้ร่างกายทำงานมากเกินไปรับประทานอาหารตามใจตนเอง และโรคประจำตัวที่พบมากที่สุดได้แก่โรคเบาหวาน ซึ่งบางคนมีโรคแทรกซ้อนด้วย เช่น ความดันโลหิตสูงและโรคไต เป็นต้น ส่วนมะเร็งพบว่ามีผู้สูงอายุชุมชนบ้านกลางที่เป็นโรคนี้อย่าง แต่เป็นจำนวนน้อย นี้จะระวังดูแลสุขภาพร่างกายตนเองอยู่เสมอ ตรวจโรคประจำปีทุกครั้ง ฟังคำแนะนำของแพทย์หรือบุคคลที่เข้ามาให้ความรู้ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ

๓.๒.๒ ปัญหาด้านจิตใจ

จากการสัมภาษณ์ ผู้สูงอายุชุมชนตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ปัญหาด้านนี้มีเกิดจาก ความเหงาและหว่าเหวที่ตนเองถูกทอดทิ้งอยู่กับลูกหลานเมื่อลูกหลานออกไปทำงานคิดว่าตนเองถูกทอดทิ้งอดทวดกลัวไม่ได้พอลูกหลานกลับมาจากทำงาน ดีใจเวลาอยู่คนเดียวจะโทรศัพท์ในหาคนโน้นคนนี่ที่เป็นลูกหลานทั้งๆ ที่รู้ว่าการเปลี่ยนแปลง

^๕ สัมภาษณ์ นายบุญเหลือ คัตวงศ์ , ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^๖ สัมภาษณ์ นายฉลาด มะลิวงษ์ , ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^๗ สัมภาษณ์ นายประวัติ เสมามิ่ง, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^๘ สัมภาษณ์ นางบัวทอง พัฒนา, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๙.

ของจิตใจเป็นไปตามธรรมชาติระงับจิตใจไม่ได้ เวลาลูกหลานอยู่พร้อมหน้าจะไม่ใช่อาการเช่นนี้บางคนเป็นโรคซึมเศร้าเพราะตนเองเคยมีอำนาจพอมดอำนาจจึงทำใจไม่ได้แต่ก็เป็นเพียงระยะเวลาสั้นๆเท่านั้น^๙ พยายามทำจิตใจของตนเองให้เข้มแข็งโดยคิดว่าทุกคนก็ต้องพบกับสิ่งที่เช่นนี้ ทำให้หายซึมเศร้าเมื่อเกิดอาการซึมเศร้าจะนำหนังสือธรรมะมาอ่านให้จิตใจ มีผู้สูงอายุที่มีลักษณะซึมเศร้าว่าเหวและหวาดกลัวการอยู่คนเดียวมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ลูกหลานให้ความเอาใจใส่ดีเคารพเชื่อฟังและมีความสุขกับการที่ลูกหลานมีการงานทำเป็นหลักแหล่งทำให้ไม่ต้องเป็นห่วงและเป็นบุคคลสำคัญในสังคมมีบทบาทในชุมชนอย่างมากได้ช่วยเหลืองานของสังคมเป็นที่เคารพนับถือของลูกหลานและบุคคลทั่วไป^{๑๐}

นายพิทยา พลสิมมา ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า แม้ลูกหลานจะมีงานการทำให้เป็นหลักแหล่ง แต่เมื่อลูกหลานมีความสุข ไม่สบายกาย สบายใจ กอดที่จะเป็นทุกข์ไปกับลูกหลานไม่ได้ จึงทำให้มีสุขภาพจิตที่ไม่ดีเป็นเพียงชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น^{๑๑} นอกจากนี้ยังไม่พร้อมที่จะเป็นวัยสูงอายุเพราะยังไม่ได้คิดว่าตนเองแก่ ไม่ได้เตรียมพร้อมมาก่อน ทำให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตตามมายอมรับไม่ได้กับสิ่งที่เกิดกับตนเองอยู่ไปก็สามารถแก้ไขความคิดของตนเองได้

นายสวรรค์ กลมเกลียวเห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบตัวเองกับผู้สูงอายุรุ่นเดียวกันทำให้ทราบว่าผู้สูงอายุเหล่านั้นเป็นเหมือนกันทุกคนต้องเป็นเช่นนี้ไม่ว่าหญิงหรือชายหนีไม่พ้นอารมณ์และจิตใจก็เป็นปกติ รู้ทันในสิ่งที่เกิดขึ้นปรับตนเองได้ตลอดเวลา เวลาเหงาเหงาจะเปิดคาราโอเกะและร้องเพลงไปด้วยคลายเหงาได้มากเวลาเกิดความวิตกกังวลกลัวไม่มีผู้ดูแลในยามเจ็บป่วยเพราะลูกหลานอยู่ไกลก็จะอาศัยเพื่อนบ้านช่วยพาไปหาหมอ เมื่อเกิดการพลัดพรากคนที่รักเช่น สามี บุตร เพื่อนรักทำให้เกิดความเหงาว้าเหวและน้อยใจนานๆ ไป ก็ระงับจิตใจได้โดยใช้ธรรมะเข้าข่ม^{๑๒}

ดังนั้น สรุปได้ว่า ปัญหาด้านจิตใจและอารมณ์ของผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะวาน จังหวัดอุดรธานี บางคนกลัวการถูกทอดทิ้ง กลัวการอยู่คนเดียว บางคนเป็นโรคซึมเศร้า ทำใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ บางคนเวลาเหงา ก็หาวิธีการทางออกโดยการร้องเพลง ผู้สูงอายุชุมชนบ้านกลางส่วนใหญ่สุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส

๓.๒.๓ ปัญหาด้านสังคม

จากการสัมภาษณ์นางต้น เสี่ยมแหลม ผู้สูงอายุในตำบลหนองหลัก อำเภอยะวาน จังหวัดอุดรธานีพบว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป พวกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะรวมกลุ่มเฉพาะตนและเข้าร่วมสังคมตลอดเวลา ส่วนผู้ที่ประกอบรับจ้างทั่วไป

^๙ สัมภาษณ์ นางวิเชียร ไชยวัน, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายพิทยา พลสิมมา, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^{๑๑} สัมภาษณ์ นายบัวลา สมศรี, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นายสวรรค์ กลมเกลียว, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙.

จะเข้าร่วมงานทางสังคมน้อยมาก มีผู้สูงอายุบางคนประกอบอาชีพเกษตรกรรมเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมสม่ำเสมอ ผู้สูงอายุบางคนอาชีพไม่อำนวยความสะดวกกลุ่มจึงทำได้ยาก นานๆ ครั้งจะเห็นผู้สูงอายุเหล่านี้เข้าร่วมกิจกรรม ผู้สูงอายุอีกกลุ่มหนึ่งมาร่วมกิจกรรมทางสังคมไม่ได้เพราะสุขภาพหรือภาระที่ต้องรับผิดชอบ^{๑๓}

ปัญหาด้านครอบครัวเพราะต้องดูแลลูกหลานที่ยังเล็ก ดูแลบ้านเนื่องจากลูกหลานออกไปทำงานไม่มีใครดูแลบ้านจึงต้องให้ผู้สูงอายุดูแลและช่วยลูกหลานทำงานทุกอย่างเท่าที่จะช่วยครอบครัวได้เป็นเหตุให้เข้าร่วมกิจกรรมในสังคมและในชุมชนไม่ได้บางคนร่างกายไม่แข็งแรงเดินเองได้ยากต้องพึ่งลูกหลานให้พาไปร่วมกิจกรรมทางสังคม ถ้าลูกหลานมีภาระหน้าที่ที่ไม่สามารถพาไปได้ทำให้ผู้สูงอายุคิดว่าลูกหลานกีดกันออกจากสังคมเกิดปัญหาครอบครัวตามมาเมื่อได้รับคำอธิบายจากลูกหลานก็เข้าใจ^{๑๔}

นางทองกลาง ฐัญญู อธิบายเพิ่มเติมว่า เมื่อเกิดความขัดแย้งเล็กๆ น้อยๆ กับลูกหลานวิตกกังวลว่าจะเป็นที่รังเกียจและทำความยุ่งยากให้กับลูกหลานที่อาศัยอยู่ จึงต้องแยกตัวออกจากลูกหลานมาอยู่คนเดียวแต่ลูกหลานก็มาดูแลทุกอาทิตย์ ผู้สูงอายุบางคนอยู่คนเดียว เพื่อจะได้ฝึกการช่วยเหลือตนเองไม่ต้องไปรบกวนผู้ใดเพราะลูกหลานมีภาระของเขาเหมือนกัน^{๑๕}

ดังนั้น สรุปได้ว่า ปัญหาด้านครอบครัวและสังคมของผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโฮว จังหวัดอุดรธานีผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมน้อย บางคนมีปัญหาทางครอบครัว เป็นตัวแทนของลูกหลานที่ไปทำงานดูแลบ้านทุกอย่างแทนหลาน บางคนเจ็บป่วยไปร่วมกิจกรรมของสังคมได้ไม่ได้ด้านครอบครัวเกิดความขัดแย้งที่ไม่เข้าใจกันระหว่างลูกหลานกับผู้สูงอายุ แต่เป็นเพียงปัญหาเล็กน้อย ผู้สูงอายุบางคนชอบอยู่คนเดียวอยากช่วยเหลือตัวเองโดยไม่พึ่งลูกหลาน

๓.๒.๔ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

จากการสัมภาษณ์นางทองใบ ฐัญญู ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโฮว จังหวัดอุดรธานี กล่าวถึงปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและรายได้ ที่ครอบครัวเป็นเกษตรกรทั้งสามีภรรยา มีบางคนได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ (เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ) บางคนได้รับจากลูกหลาน เศรษฐกิจในปัจจุบันนี้ค่าครองชีพสูง เป็นเหตุให้ผู้สูงอายุ บางคนแม้จะมีรายได้ แต่รายได้ที่ได้น้อยกว่ารายจ่าย บางคนมีรายได้น้อยทำให้ไม่มีเงินพอที่ใช้จ่ายสิ่งของต่างๆ แพงขึ้นเป็นเงาตามตัว^{๑๖} สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากนางสุข วยยศ ที่แม้ลูกหลานจะให้ก็ไม่พอใช้จ่ายผู้สูงอายุบางคนต้องหารายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเก็บไว้ใช้

^{๑๓} สัมภาษณ์ นางต้น เสียมแหลม, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโฮว จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นางทองกลาง ฐัญญู, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโฮว จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นางจีวร ประสบศรี, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโฮว จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นางทองใบ ฐัญญู, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโฮว จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๙.

จ่ายยามเจ็บป่วยและถ้าไม่ทำก็ไม่พอใช้จ่ายจะไปหวังพึ่งลูกหลานไม่ได้ ลูกหลานก็มีภาระต้องเลี้ยงดูครอบครัวของเขา บางรายต้องเอาเงินที่หามาได้เลี้ยงลูกหลานที่ไม่มีพ่อแม่ ลูกพ่อแม่ทิ้งหรือพ่อแม่ตาย บางคนเลี้ยงลูกหลานที่พิการทำให้ผู้สูงอายุต้องประสบกับปัญหารายได้และเศรษฐกิจอย่างมากมายจนเกิดความเสียใจต่อชีวิตของตนเอง^{๑๗} นายแดง แพงพรม ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานีได้เตรียมตัวไว้นาน แม้ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก ที่มีอาชีพอิสระหรือค้าขายก็เตรียมตัวในเรื่องนี้เช่นกัน มีบ้านเป็นของตนเองไม่ได้เช่าผู้อื่น ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยจึงหมดไปแต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือรายจ่ายสามารถช่วยตนเองและครอบครัวได้ เมื่อพิจารณาแล้วเป็นปัญหาเล็กน้อย เมื่อเกิดวิกฤตเรื่องการเงิน ลูกหลานจะเข้ามาช่วยเหลือทันที^{๑๘}

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจและรายได้ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา มีรายได้จาก จากการประกอบอาชีพ มีเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ บางครอบครัวได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ลูกหลานส่งเงินมาให้ เป็นรายเดือน มีเงินออมเก็บไว้ เพราะฉะนั้น จากการศึกษาสภาพปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานีในปัจจุบัน สรุปได้ว่า ปัญหาด้านร่างกายของผู้สูงอายุเป็นไปตามความเสื่อมของร่างกาย ปัญหาบางอย่างของร่างกายเกิดจากกรรมพันธุ์ทำให้เจ็บป่วย และการใช้ร่างกายทำงานมากเกินไป รับประทานอาหารตามใจตนเอง ผู้สูงอายุชุมชนบ้านกลาง นี้จะระมัดระวังดูแลสุขภาพร่างกายตนเองอยู่เสมอ ตรวจโรคประจำปีทุกครั้ง ฟังคำแนะนำของแพทย์หรือบุคคลที่เข้ามาให้ความรู้ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ

ปัญหาด้านจิตใจและอารมณ์ของผู้สูงอายุในตำบลหนองหลักบางคนกลัวการถูกทอดทิ้ง กลัวการอยู่คนเดียว บางคนเป็นโรคซึมเศร้า ทำใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ บางคนเวลาเหงา ก็หาทางออกโดยการร้องเพลง ผู้สูงอายุชุมชนบ้านกลาง ส่วนใหญ่สุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส

ปัญหาด้านครอบครัวและสังคมของผู้สูงอายุชุมชนตำบลหนองหลัก ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมน้อย บางคนมีปัญหาทางครอบครัว เป็นตัวแทนของลูกหลานที่ไปทำงานดูแลบ้านทุกอย่างแทนหลาน บางคนเจ็บป่วยไปร่วมกิจกรรมของสังคมได้ไม่ได้ด้านครอบครัวเกิดความขัดแย้งที่ไม่เข้าใจกันระหว่างลูกหลานกับผู้สูงอายุ แต่เป็นเพียงปัญหาเล็กน้อย ผู้สูงอายุบางคนชอบอยู่คนเดียวอยากช่วยเหลือตัวเองโดยไม่พึ่งลูกหลาน

ปัญหาด้านเศรษฐกิจและรายได้ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา มีรายได้จาก จากการประกอบอาชีพ มีเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ บางครอบครัวได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ลูกหลานส่งเงินมาให้ เป็นรายเดือน มีเงินออมเก็บไว้

^{๑๗} สัมภาษณ์ นางสุข วรรณศรี, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๙.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นางทองทิพย์ กลมเกลียว, ผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี, วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๙.

๓.๓ สรุป

จากการศึกษาสภาพปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุ ตำบลหนองหลัก อำเภอยะโยวาท จังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัญหาด้านร่างกายที่มีผลต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ ที่พบมากที่สุด คือ ที่เป็นไปตามความเสื่อมของร่างกาย ปัญหาบางอย่างของร่างกายเกิดจากกรรมพันธุ์ทำให้เจ็บป่วย และการใช้ร่างกายทำงานมากเกินไป รับประทานอาหารตามใจตนเอง และโรคประจำตัวที่พบมากที่สุดได้แก่โรคเบาหวาน ซึ่งบางคนมีโรคแทรกซ้อนด้วย เช่น ความดันโลหิตสูงและโรคไต เป็นต้น ส่วนมะเร็งพบว่า มีผู้สูงอายุชุมชนบ้านกลางที่เป็นโรคนี้อย่าง แต่เป็นจำนวนน้อย นี้จะระวังดูแลรักษาสุขภาพร่างกายตนเองอยู่เสมอ ตรวจโรคประจำปีทุกครั้ง ฟังคำแนะนำของแพทย์หรือบุคคลที่เข้ามาให้ความรู้ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ

ปัญหาด้านจิตใจและอารมณ์ของผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโยวาท จังหวัดอุดรธานี บางคนกลัวการถูกทอดทิ้ง กลัวการอยู่คนเดียว บางคนเป็นโรคซึมเศร้า ทำให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ บางคนเวลาเหงา ก็หาทางออกโดยการร้องเพลง ผู้สูงอายุชุมชนบ้านกลาง ส่วนใหญ่สุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส

ปัญหาด้านครอบครัวและสังคมของผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโยวาท จังหวัดอุดรธานีผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมน้อย บางคนมีปัญหาทางครอบครัวเป็นตัวแทนของลูกหลานที่ไปทำงานดูแลบ้านทุกอย่างแทนหลาน บางคนเจ็บป่วยไปร่วมกิจกรรมของสังคมได้ไม่ได้ด้านครอบครัวเกิดความขัดแย้งที่ไม่เข้าใจกันระหว่างลูกหลานกับผู้สูงอายุ แต่เป็นเพียงปัญหาเล็กน้อย ผู้สูงอายุบางคนชอบอยู่คนเดียวอยากช่วยเหลือตัวเองโดยไม่พึ่งลูกหลาน ปัญหาด้านเศรษฐกิจและรายได้ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา มีรายได้จาก จากการประกอบอาชีพ มีเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ บางครอบครัวได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ลูกหลานส่งเงินมาให้ เป็นรายเดือน มีเงินออมเก็บไว้

ความต้องการของผู้สูงอายุตำบลหนองหลัก อำเภอยะโยวาท จังหวัดอุดรธานี เป็นปกติโดยทั่วไปนั้นผู้สูงอายุมีปัญหาเกิดขึ้นหลายๆ ด้านด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เศรษฐกิจและสังคม ผู้สูงอายุจะปรับตัวเข้ากับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้นั้นจะต้องเกิดจากปัจจัยในตัวของผู้สูงอายุเอง ซึ่งเรียกว่าปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยภายในของผู้สูงอายุพร้อมกับปัจจัยภายนอกที่อยู่รอบๆ ตัวของผู้สูงอายุเช่น ครอบครัว ชุมชน นโยบายของรัฐ ผู้สูงอายุต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและต้องการให้ทางครอบครัวช่วยเหลือไปพร้อมกัน รายได้จากเบี้ยยังชีพ การรักษาพยาบาลจากรัฐฟรี ต้องการมีส่วนร่วมในชุมชนร่วมกิจกรรมในชุมชน เพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นการรักษาสุขภาพทางด้านร่างกายและจิตใจให้แข็งแรง ต้องการพึ่งพาตนเองช่วยเหลือตนเองได้จะได้ไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานและสังคมชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ นอกจากนั้นยังมีความต้องการให้คนในสังคมและบุคคลภายในครอบครัวเคารพยกย่อง นับถือ ยอมรับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในสายตาของคนในสังคมและผู้ใกล้ชิด ผู้สูงอายุยังต้องการความปลอดภัยในที่อยู่อาศัยเพื่อจะได้ไม่เกิดความหวาดกลัวว่าจะมีคนมาทำร้าย ต้องการความช่วยเหลือจากครอบครัวด้านการเงินเพื่อที่จะมีเงินใช้จ่ายในเวลาเจ็บป่วยหรือเวลาต้องการจะซื้อสิ่งของที่ตนจำเป็น